

UTRJEVANJE IN PONAVLJANJE ZNANJA ZA 6. RAZREDE PISAVE IN PODLAGE ZA PISANJE

1. Preberi besedilo in odgovori na vprašanja. Pravilne odgovore prenesi na črte.

Pisava je sistem znakov, s katerimi zapišemo naše misli v določenem jeziku. Nastala je iz praktičnih potreb po ohranjanju spomina in podatkov. Medtem ko misli in izgovorjene besede izginejo, zapisano besedilo ostane in se ne spreminja. Pisava omogoča hranjenje velike količine podatkov skozi čas in omogoča tudi sporazumevanje na daljavo. Pisava je eden največjih in najpomembnejših človeških izumov. Je PRELOMNICA, ki zaznamuje LOČITEV **prazgodovine** od **starega veka**. Skozi zgodovino se je pisava postopoma razvijala in spreminjala.

a) Me spodaj danimi predlogi najdi tri razloge za nastanek pisave.

zaradi lažjega vodenja države

zaradi muh vladarja Hamurabija

zaradi prerokb svečenikov

za lažjega sporazumevanja na daljavo

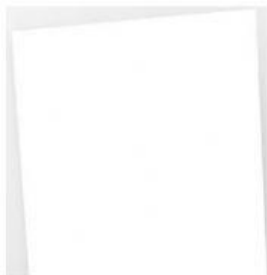
zaradi izgube spomina

zaradi ohranjanja velikih količin podatkov

ker je Alah tako ukazal Mohamedu

zaradi prelomnih trenutkov v vojni med Asirci in Babilonci

2. K podlagam za pisanje določi pravilno ime podlage in pripadajočo pisavo. Imena podlag prenesi k ustrezni podlagi, pisave pa pravilno poveži.

SVILA

GLINA

KAMEN

KITAJSKE
PISMENKE

HIEROGLIFI

PAPIR

PAPIRUS

SUMERSKI
KLINOPIS

3. Najdite pravilne odgovore tako, da kliknete na pravi pojem v besedilu.

Za eno najstarejših pisav velja pisava, ki se je razvila v Mezopotamiji v 4. tisočletju pred Kristusom. Tej pisavi danes pravimo slikovna oz. klinopisna pisava. Takrat so se tam oblikovale mestne državnice. Potreba po zapisih se je pojavila, ko je v državi živelo toliko ljudi, da si uradniki, ki so pobirali davke, vseh podatkov niso mogli več zapomniti. Najstarejša najdena besedila zapisujejo količino žita, živine, delavcev, velikosti polj itd. in so zapisana v slikovni oz. piktografski pisavi. Takrat so pisavo uporabljali predvsem za zapisovanje in hranjenje računovodskih podatkov.

- a) katera pisava je najstarejša b) kaj se je tam oblikovalo c) za kaj so pisavo takrat uporabljali d) kdaj se je razvila prva pisava e) kje se je razvila prva pisava f) kdo je pobiral davke g) kaj so le-ti pobirali

4. Pisave prenesi na pripadajoče podlage.

5. Pravilno poveži.

Prva pisava.	HIEROGLIFI
Prvi zapišejo črkovno pisavo.	GRKI
Egiptovska pisava.	LATINICI
Dodajo samoglasnike v pisavo.	KLINOPIS
Posodobijo grško pisavo.	FENIČANI
Danes pišemo v...	RIMLJANI

6. V prazna polja pravilno prenesi pisala za pisanje na dano podlago

PODLAGA	PRIPADAJOČE PISALO
KAMEN	
KOVINSKE PLOŠČICE	
PAPIRUS	
SVILA	
GLINASTE PLOŠČICE	
VOŠČENE TABLICE	

LESENO PISALO S PRIOSTRENO
KONICO

ČOPIČ IN ČRNILO

STILUS

DLETO IN KLADIVO

KOVINSKO DLETO IN KLADIVO

PERO IZ TRSTIKE

7. Kaj je pergament? Uredi trditve tako, da bodo pravilne.

a) S posebnim postopkom ustrojena koža živali, pripravljena za pisanje se

imenuje papirus. _____

b) Popisan pergament so najprej hranili v svedrih. _____

- c) Pozneje so zvitke razrezali na posamezne liste in jih zlagali enega a drugega, nastal je kolek. _____
- d) v srednjem veku so v samostanih znali pisati le kuharji. _____
- e) Prepisovali so stare listine, knjige, zvitke. Pisali so z gosjim peresom in temperami. _____
- f) Znali so lepo okraševati začetne črke, ki so se imenovale sfinge. _____
- g) Podlaga za pisanje je bila boljša od papirusa, ker so lahko pisali na eno stran. _____
- h) Pergament so izumili v Mali Aziji v mestu Pergament. _____
- i) Brižinski spomeniki, ki so najstarejše besedilo v slovenščini so napisani na kamen. _____

8. Pravilno ugotovi.

1. Katera pomožna zgodovinska veda se ukvarja s preučevanjem starih pisav?

- a) sfragistika
- b) diplomatika
- c) arheologija
- d) paleografija
- e) heraldika

2. Katera pomožna zgodovinska veda se ukvarja s proučevanjem grbov?

- a) sfragistika
- b) diplomatika
- c) arheologija
- d) paleografija
- e) heraldika

9. Pravilno reši preglednico. Spodnje pojme pravilno prenesi na polja v preglednici.

	Glinene tablice	Kamen	Papirus	Pergament	Papir
Zgodovinsko obdobje					
Iz česa so izdelovali material za pisanje?					
Pripomoček za pisanje					
Slabosti materiala					

Stari vek

Krhkost

Težko za
pisanje

Dleto in
kladivo

Iz
ustrojene
kože

Neobstoje –
hitro propade

Dragi
material -
cena

Gosje pero
in črnilo

Stari vek

Iz
papirusne
rastline

Stari, srednji,
novi vek in
sodobnost

Trstika in
črnilo

Stari in
srednji vek

Čopič in
črnilo

Stari vek

Zlahka se
je zlomila

Pisalo s
priostreno
konico

Iz gline

Izklesali v
kamnolomu

Iz lubja,
lesa, cunj,...

V pomoč pri usvajanju svojega znanja, so ti tile trije smeškoti.

Moje znanje je odlično.

Še se moram učiti.

Še veliko se moram naučiti.

